

MASARYKOVA UNIVERZITA

Pedagogická fakulta

Katedra didaktických technologií

Martin Koumal (UČO 401933)

B-SPE OVP Učitelství praktického vyučování-první semestr

Bakalářské studium

Imatrikulační ročník 2011

Myslivost a Ekologie

OP3BP_BEES Základy ekologie a environmentální vědy - seminář

Seminární práce

V Brně 1.10.2011

Kdo je Myslivec?

Myslivec je osoba, která se zabývá souborem činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři, jako součást ekosystému, a činnosti směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků, jako součást kulturního dědictví. Myslivec by měl dodržovat etiku, morálku, nejen při provozování myslivosti, ale i v osobním životě. Jako vzor pro myslivce jsou brány staré německé lovecké knihy z počátku 18. století - dle nich myslivec musel být bohabojný, musel mít výborný zrak, sluch, dech, hlas, zdravé rovné zuby, bezvadné tělo, rychlé nohy, musel být otužilý, bdělý, vytrvalý a hlavně musel být nepiják a bez závisti a musel mít dobře udržovanou zbraň a lásku ke psům. Je pochopitelné že etický kodex myslivosti z počátku 18. století není moc vhodný pro 21. století tak jak ho známe dnes. Každý myslivec je člen Českomoravské myslivecké jednoty, kterým se stává po složení mysliveckých zkoušek z předmětů: Znalosti myslivosti, Právní předpisy, Myslivecká zoologie, Chov zvěře, Myslivecká kynologie, Lovecké střelectví, Způsoby lovu zvěře. Po složení těchto zkoušek nastoupí nejčastěji do mysliveckého sdružení v okolí svého bydliště, kde působí rok na praxi a po uplynutí zkušební doby je rozhodnuto zda je přijat do sdružení. Myslivost v České republice je řízeno zákonem o myslivosti č. 449/2001 Sb. A mnoha navazujícími vyhláškami upravující a doplňující jednotlivé části zákona.

Role myslivce v ekosystému?

Chov zvěře je rozsáhlá záměrná činnost myslivce směřující k zabezpečení a zlepšení životních podmínek zvěře, k úpravě jejího početního stavu, úpravě poměru pohlaví a k celkovému zlepšení jakostního stavu zvěře. Tato péče o zvěř vychází z chovného cíle, kterým je souhrn požadavků stanovených k dosažení určitých fyziologických vlastností zvěře.

Výživa zvěře je důležitý činitel, který zajišťuje zdraví, plodnost, růst a vývoj mladých zvířat. Z hlediska výživy je pro zvěř kritické zimní a jarní období, protože v té době se v tělech samic spárkaté zvěře vyvíjí plod, u samců dochází k tvorbě paroží, zajáci se honcují a vrhají první mláďata, zatím co pernatá zvěř se připravuje na snůšku. V tuhých zimách kromě běžného příkrmování na krmelištích a v zásypech myslivec zajišťuje dočasná příkrmovací místa.

Ochrana zvěře je soubor činností za účelem ochrany zvěře před nebezpečím. Myslivec je za zákona povinen zvěř chránit a k tomuto účelu je zřízena takzvaná myslivecká stráž.

Lov zvěře je součástí výkonu práva myslivosti úzce souvisí s chovem i ochranou zvěře a také se zájmy ochrany přírody. Lov zvěře je záměrná hospodářská činnost a výsledek lovu je výsledkem péče o zvěř a jejího chovu. Podle druhu zvěře, ročního období, denní doby, terénu, zkušeností a počtu střelců volíme některý ze způsobů lovu, předem je však nutné uvážit chovatelské zájmy a zákonná omezení lovu.

Lov zvěře by se dal rozdělit do skupin účelu lovu:

- Trofejní lov (lov za účelem získání trofeje)
- Lov škodné zvěře
- Lov z chovatelských důvodů (redukce populace a pohlaví, sanitární odstřel)

Základy myslivecké ekologie

Ekologie bývá nejčastěji definována jako věda o vzájemných vztazích mezi organismy a jejich prostředím, přičemž pod pojmem prostředí chápeme jak soubor všech okolních neživých činitelů, tak ostatní organismy téhož i jiných druhů.

Ekologie studuje různé úrovně organizace živé hmoty od jedince přes populace po celá společenstva i systémy jejich propojení s prostředím. Zaměření ekologie je nesmírně široké a nejdůležitější řešené problémy lze shrnout do následujících okruhů:

- vliv prostředí na organismy a obráceně
- příčiny časoprostorových změn aktivity, početnosti a výskytu organismů
- vzájemné vztahy na úrovni jedinců, populací a společenstev
- procesy uvnitř populací
- produkce a rozklad organické hmoty
- člověk jako ekologický faktor

Vymezení ekologických faktorů, za ekologické faktory považujeme jakékoli činitele, které nějak ovlivňují organismy. Bud působí jako podmínky prostředí, anebo se uplatňují jako zdroje. Ekologické faktory můžeme rozdělit na faktory **abiotické a biotické**.

Abiotické faktory:

- voda, půda, záření, světlo, teplo, vlhkost, tlak, vítr

Biotické faktory:

- vztahy živočichů, populace, teritorialita, poměr pohlaví, věk, predace,

Ochrana zvěře před škodlivými vlivy a škody způsobené zvěří

Ztráty na zvěři jsou způsobeny jak přírodními vlivy, tak činností člověka. Člověk se snaží ochránit zvěř před nepříznivými přírodními vlivy a také obohatit jejich druhy, ne vždy je tato snaha úspěšná. Zemědělská činnost člověka ovlivňuje životní prostředí, a to zejména polní zvěře. Na velkých lánech zvěř nenachází žádné útočiště. Avšak zemědělská činnost má negativní vliv na stavy zvěře, zejména proměnami krajiny a to v důsledku úbytku zeleně a především remízků. Velkoplošným hospodařením došlo ke snížení úživnosti prostředí, snížení krytových příležitostí. Proměny krajiny mají též za následek změny úpravy vodního režimu. Meliorace namísto aby složila k zavodňování, často způsobila spíše odvodňování zamokřených pozemků. Tím došlo k úbytku vody tam, kde je pro zvěř potřebná. Změna pracovních technologií a to hlavně modernizace rostlinné výroby má za příčinu to že rychlé sklizně způsobují že zvěř zůstává ze dne na den bez krytu a bez potravy v pusté krajině. A další vlivy člověka život zvěře neulehčují protože člověk narušuje jejich ekosystém mnohem více než se na první pohled může zdát.

Vliv člověka na ekosystém:

- Chemizace, zejména vliv pesticidů a herbicidů zvyšuje hladovění zvěře protože dochází k uhynu hmyzu a plevelů kterými se zvěř živí. Následně dochází k hladovění zvěře a v horším případě zvěř uhynie po konzumaci otrávené potravy.
- Mechanizace představuje pro zvěř další nebezpečí, většina zemědělců nepostupuje při sklizni podle předpisu a následně dochází ke zranění zvěře a následnému uhynu.
- Lesní hospodářství svým způsobem taky škodí lesní zvěři. Především jsou to změny v porostu. V důsledku nadměrného kácení dřeva a následného zakládání velkých volných ploch osázených nízkým porostem.
- Pytláctví v současné době se může setkat s pytláctvím nebezpečných vysoce organizovaných skupin pytláku lovcích pomocí terénních vozů vybavených automatickými zbraněmi

Ochrana lesů před poškozením zvěří

Zvěř je přirozenou součástí lesních biocenoz. V lesích přírodních bylo její druhové a početní zastoupení ustálené. Zavedením hospodářských lesů se situace změnila. Tyto lesy mají značně ochuzenou biocenozu a druhy obratlovců se staly předmětem mysliveckého hospodaření. Změnilo se druhové i početní složení zvěře a ta se stala někdy škodlivým činitelem.

Poškození dřevin:

- okusem pupenů a letorostů
- ohryzem kůry a loupáním kůry

Ochrana lesů

Ochrana lesů se poškozováním lesa zvěří musí soustavně zabývat a má k tomu své obranné a ochranné způsoby. Tato činnost by však nebyla účinná, kdyby se na omezování poškozování lesů zvěří nepodílela i myslivost.

Způsoby ochrany:

- Biologická ochrana je realizována vysazováním vitální sazenice a je pečováno o jejich rychlejší růst.
- Mechanická ochrana jsou opatření bránící zvěři v přístupu dřevinám a jejich částem
- Chemická ochrana využívá chemického odpuzovačů a repelentů

Myslivost v mém kraji

Moje myslivecká činnost započala v roce 2006 kdy jsem se stal členem mysliveckého sdružení v obci Tetčice. Velikost naší honitby je 500ha a jde o honitbu tvořenou spíše polností a remízky. Nejrozšířenější užitkovou zvěří v naší honitbě je Srnec obecný, Prase divoké, Zajíc polní a Bažant obecný.

Nejčastější činnosti:

- Příkrm zvěře v zimních měsících
- Desinfekce krmných zařízení
- Sčítání zvěře
- Redukce počtu zvěře (nejčastěji u prasete obecného)
- Sanitární odstřel
- Vyhánění zvěře z polí před sklizní
- Chov a následné vypouštění zvěře

Myslivost jako koníček je velice časově náročná, úkonů během roku které se musí splnit je tolik ale odměnou pro mě je to že se můžu aktivně podílet na rozvoji živočišné populace v okolí mého bydliště.

Seznam použité literatury:

Kovařík Jan, 2007, Penzum znalostí z myslivosti VIII. vydání, Praha DRUCKVO, spol. s.r.o.

